

**ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА**

СХВАЛЕНО
Голова Вченої ради
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

Олена ЮРЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

Галина КИРИЧУК

Протокол № 21 , від 25 вересня 2026 Наказ № 147 , від 25 вересня 2026

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації педагогічних працівників (вчителів
образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво»)
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО
МИСТЕЦТВА ТА ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО»:
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

Розробник(и):

Колесник Наталія Євгенівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Відмінник освіти України, член Спілки дизайнерів України, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Напрямок підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН України від 12.10.2022 № 904).

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензенти:

Бучківська Галина Вікентіївна – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Руденченко Алла Андріївна – доктор педагогічних наук, професор, член Спілки дизайнерів України, завідувач кафедри декоративного мистецтва і реставрації факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Програма є актуальною у зв'язку з реалізацією Концепції Нової української школи, оновленням Державного стандарту базової середньої освіти та зростанням потреби у впровадженні сучасних методик викладання мистецької освітньої галузі. Сучасний учитель образотворчого мистецтва має володіти цифровими інструментами, інноваційними педагогічними технологіями, методиками розвитку креативності, критичного мислення, візуальної грамотності та емоційного інтелекту здобувачів освіти. Особливої ваги набуває інтеграція традиційного й цифрового мистецтва, STEM/STEAM-технологій, проєктної діяльності та арт-терапевтичних практик, що забезпечують формування ключових і предметних компетентностей здобувачів. Важливого значення набуває також зміна пріоритетів освітнього процесу від накопичення мистецьких знань до розвитку ключових і предметних компетентностей, творчого потенціалу, самостійності, здатності до співпраці, рефлексії та практичного застосування набутого досвіду. Програма спрямована на професійний розвиток педагогів відповідно до сучасних освітніх викликів та тенденцій розвитку мистецької освіти.

Цільова група: Учителі образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво», які здійснюють або планують здійснювати викладання мистецької освітньої галузі та прагнуть підвищити рівень професійної компетентності відповідно до вимог Нової української школи.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: Програма реалізується в інституційній формі підвищення кваліфікації та поєднує лекційні, практичні, тренінгові й майстер-класові заняття із застосуванням сучасних педагогічних технологій. Навчання ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному, особистісно орієнтованому та інтегрованому підходах, що відповідають концептуальним засадам Нової української школи. Особливістю програми є інтеграція традиційних і цифрових мистецьких практик, використання інформаційно-комунікаційних технологій, хмарних сервісів, цифрових платформ, STEM/STEAM-підходів, методів проєктного навчання, розвитку візуальної грамотності, критичного мислення та креативності.

Програма передбачає активне залучення учасників до виконання практичних творчих завдань, аналізу сучасних педагогічних кейсів, роботи в групах, обговорення професійних ситуацій, обміну досвідом і розроблення власних методичних матеріалів. Значна увага приділяється питанням включення учня як активного суб'єкта навчальної діяльності, формуванню безпечного та психологічно комфортного освітнього середовища, розвитку емоційного інтелекту, використанню арт-терапевтичних практик та впровадженню сучасних мистецьких технологій у професійну діяльність учителя. Результатом навчання є вдосконалення професійних компетентностей педагогів та готовність до впровадження інноваційних підходів у викладанні образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво».

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: Удосконалення професійних компетентностей учителів образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво» шляхом опанування сучасних методичних підходів, інноваційних педагогічних технологій, цифрових інструментів і творчих практик для ефективної реалізації вимог Нової української школи. Програма спрямована на розвиток здатності педагогів проєктувати та реалізовувати компетентісно орієнтований освітній процес, формувати в здобувачів освіти креативність, критичне мислення, візуальну грамотність, художньо-творчі компетентності та когнітивну гнучкість, залучати їх як активних суб'єктів навчальної діяльності, забезпечувати мотиваційне та безпечне освітнє середовище, інтегрувати цифрові технології, проєктну діяльність, STEM/STEAM-підходи та сучасні мистецькі практики в освітній процес, сприяючи підвищенню якості мистецької освіти відповідно до державних освітніх стандартів.

Завдання підвищення кваліфікації:

- удосконалити професійні компетентності педагогів відповідно до вимог Концепції Нової української школи та Державного стандарту базової середньої освіти;
- поглибити знання щодо сучасних підходів до навчання в НУШ та особливостей їх взаємозалежності й взаємодоповнюваності у викладанні образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво»;
- ознайомити учасників із сучасними методиками викладання образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво» на компетентісних засадах;
- сформувати практичні навички використання цифрових технологій, онлайн-платформ, хмарних сервісів та сучасних програмних засобів у мистецькій освіті;
- розвинути вміння застосовувати інтерактивні, проєктні, дослідницькі та STEM/STEAM-підходи в освітньому процесі;
- удосконалити навички розвитку творчого потенціалу, візуальної грамотності, критичного мислення, когнітивної гнучкості та емоційного інтелекту здобувачів освіти;
- розвинути вміння залучати здобувачів освіти як активних суб'єктів навчальної діяльності, забезпечувати їхню самостійність, співпрацю, самооцінювання та рефлексію;
- сформувати здатність інтегрувати традиційні та сучасні мистецькі практики, декоративно-ужиткове мистецтво, дизайн і цифрову творчість у навчальну діяльність;
- удосконалити навички створення, реалізації та презентації творчих і освітніх проєктів із використанням сучасних цифрових засобів;
- сприяти розвитку професійної мобільності, інноваційного мислення, готовності до самоосвіти, обміну педагогічним досвідом та впровадження кращих освітніх практик у професійну діяльність.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225):

1. **A2. Предметно-методична компетентність** – здатність здійснювати навчання мистецької освітньої галузі із застосуванням сучасних методик, технологій та інноваційних підходів.
2. **A3. Інформаційно-цифрова компетентність** – здатність використовувати цифрові технології, електронні освітні ресурси, цифрові платформи та інструменти для організації освітнього процесу.
3. **B1. Психологічна компетентність** – здатність до ефективної взаємодії з учасниками освітнього процесу на засадах співпраці, довіри та взаємоповаги, враховуючи індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти.
4. **D1. Здатність до навчання впродовж життя** – здатність здійснювати професійний власний розвиток, підтримувати колег, учнів та іншим учасникам освітнього процесу. Здатність до інноваційної діяльності.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- застосовувати сучасні методики викладання образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво» відповідно до вимог Нової української школи;
- проєктувати та реалізовувати компетентісно орієнтований освітній процес із використанням інтерактивних, проєктних, дослідницьких і STEAM-підходів;
- конструювати компетентісно орієнтовані та практико-орієнтовані завдання, спрямовані на застосування мистецьких знань і вмінь, розвиток творчості, критичного мислення, візуальної грамотності та когнітивної гнучкості;
- використовувати цифрові технології, хмарні сервіси, мультимедійні засоби та інструменти штучного інтелекту для створення сучасного навчального контенту;
- створювати безпечне, комфортне та мотивувальне освітнє середовище, враховуючи індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти;
- розвивати в учнів творче, критичне та візуальне мислення, художньо-творчі здібності, емоційний інтелект і культурну компетентність;
- інтегрувати традиційні та сучасні мистецькі практики, цифрове мистецтво й дизайн в освітній процес;
- організовувати практичну, дослідницьку, творчу та проєктну діяльність здобувачів освіти, залучати їх як активних суб'єктів навчання, розвивати самостійність, співпрацю та відповідальність;
- здійснювати формувальне оцінювання результатів навчання та аналізувати ефективність власної педагогічної діяльності;
- розробляти й реалізовувати авторські творчі та освітні проєкти, презентувати їх результати з використанням сучасних цифрових інструментів;

- здійснювати професійну рефлексію, планувати власний професійний розвиток і впроваджувати інноваційні педагогічні практики у професійну діяльність.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Система оцінювання результатів підвищення кваліфікації є інструментом зворотного зв'язку для визначення рівня засвоєння слухачами теоретичних знань, сформованості професійних компетентностей і практичних навичок, передбачених програмою.

Поточний контроль здійснюється безпосередньо під час лекційних, практичних занять, тренінгів, майстер-класів, групових обговорень, виконання практичних і творчих завдань, а також презентації власних методичних розробок і проєктів.

Підсумковий контроль проводиться у формі тестування, що охоплює основні питання змісту програми та дає змогу оцінити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, сформованість предметно-методичної, інформаційно-цифрової компетентностей та компетентності педагогічного партнерства, а також готовність слухачів до практичного застосування сучасних методик, цифрових технологій та інноваційних підходів у викладанні образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво».

Оцінювання здійснюється за вербальною та бальною системами. Критеріями оцінювання є повнота і правильність виконання тестових завдань, рівень сформованості професійних компетентностей, здатність застосовувати сучасні педагогічні, мистецькі, проєктно-технологічні та цифрові підходи до організації освітнього процесу, а також уміння створювати безпечне, мотиваційне й творчо орієнтоване освітнє середовище. Результати підсумкового контролю вважаються успішними за умови виконання не менше 60 % тестових завдань.

Документ про підвищення кваліфікації: Свідоцтво про підвищення кваліфікації.

Вартість: 900 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС), спрямованих на розвиток професійних компетентностей учителів образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво» відповідно до вимог Нової української школи.

Особливістю реалізації програми є поєднання лекційних занять із практичною діяльністю, інтерактивними тренінгами, майстер-класами, виконанням творчих і методичних завдань, аналізом педагогічних кейсів, використанням цифрових технологій, сучасних мистецьких практик, STEAM-підходів та елементів проєктного навчання.

Самостійна робота передбачає опрацювання рекомендованих інформаційних джерел, виконання індивідуальних практичних завдань, розроблення методичних матеріалів, підготовку творчих проєктів, ознайомлення з цифровими освітніми платформами та підготовку до підсумкового контролю.

Підсумкові заходи включають проходження підсумкового тестування та оцінювання результатів навчання.

Зміст Програми складається з 2 модуля та 14 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 30 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, – 100 балів. Прохідний бал – 60 балів. Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво про підвищення кваліфікації.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 годин, з них: 7 годин – лекційні заняття; 15 годин – практична робота; 6 годин – самостійна робота; 2 години – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ					
Тема 1.1. Роль орнаменту в художній культурі: реалізація сучасних підходів до навчання в НУШ (компетентнісного, діяльнісного, інтегративного, середовищного).	2	-	-	-	2
Тема 1.2. Цифрові платформи та сервіси в організації творчих проєктів: STEAM-орієнтований підхід та змішане навчання.	2	-	-	-	2
Тема 1.3. Ресурсність через	1	1	-	-	2

творчість: арт-терапія, глибинне та рефлексивне навчання як інструменти підтримки емоційного благополуччя.					
Тема 1.4. Проблемне, проєктне та кооперативне навчання у творчій діяльності здобувачів освіти.	-	2	-	-	2
Тема 1.5. Мистецтво як інструмент розвитку критичного мислення, когнітивної гнучкості та візуальної грамотності здобувачів НУШ.	-	2	-	-	2
Тема 1.6. Мова кадру (композиція у коміксі): конструювання компетентнісно орієнтованих завдань та практична зорієнтованість навчання.	-	2	-	-	2
Тема 1.7. Сучасні технології на уроках мистецтва: включення учня в навчальну діяльність як активного суб'єкта.	2	-	-	-	2

Разом за модулем	7	7	-	-	14
МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ, ЦИФРОВА ТВОРЧІСТЬ ТА ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У НУШ					
Тема 2.1. Роль випадковості у формуванні художнього образу в абстракції.	-	2	-	-	2
Тема 2.2. Мейкерспейс та творчі майстерні як середовище для практичної, проєктної та STEAM-орієнтованої діяльності.	-	2	-	-	2
Тема 2.3. Особливості створення цифрових ілюстрацій на уроках образотворчого мистецтва.	-	2	-	-	2
Тема 2.4. Правила композиції дитячого малюнка та їх роль у формуванні творчого мислення здобувачів Нової української школи.	-	2	-	-	2
Тема 2.5. Інтерактивний методичний кластер: «Композиція, колір, форма: інтерактивні методики навчання образотворчого	-	-	2	-	2

мистецтва в Новій українській школі».					
Тема 2.6. Тренінг: «Формування візуальної грамотності та критичного мислення учнів через практичні мистецькі справи».	-	-	2	-	2
Тема 2.7. Методичний подіум: «Інноваційні підходи та інтерактивні практики у мистецькій освіті НУШ».	-	-	2	-	2
Разом за модулем	-	8	6	-	14
Підсумкові заходи	-	-	-	2	2
Діагностування результатів навчання	-	-	-	2	2
Усього	7	15	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 1.1. Роль орнаменту в художній культурі: реалізація сучасних підходів до навчання в НУШ (компетентнісного, діяльнісного, інтегративного, середовищного).

Підхід як стратегія навчання, що поєднує в собі методи, форми, прийоми навчання. Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного та середовищного підходів. Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок. Орнамент як складова художньої культури та важливий засіб формування

естетичного світогляду здобувачів освіти. Історичні етапи розвитку орнаментального мистецтва. Композиційні принципи побудови орнаменту: ритм, симетрія, асиметрія, масштаб, пропорції. Інтеграція народного мистецтва як реалізація діяльнісного та середовищного підходів у зміст мистецької освітньої галузі НУШ. Використання традиційних і цифрових засобів створення орнаментальних композицій.

Тема 1.2. Цифрові платформи та сервіси в організації творчих проєктів: STEAM-орієнтований підхід та змішане навчання.

STEM-орієнтований (STEAM) підхід у навчанні предметів. Взаємозалежність, взаємодоповнюваність підходів щодо орієнтації сучасного освітнього процесу на особистість; їх реалізація в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання. Цифровізація мистецької освіти як складова сучасного освітнього процесу НУШ. Можливості цифрових платформ, онлайн-сервісів і хмарних технологій для організації індивідуальної та групової творчої діяльності здобувачів освіти. Використання графічних редакторів, сервісів для створення цифрових ілюстрацій та електронного портфоліо. Формування інформаційно-цифрової компетентності, академічної доброчесності та культури безпечної роботи.

Тема 1.3. Ресурсність через творчість: арт-терапія, глибинне та рефлексивне навчання як інструменти підтримки емоційного благополуччя.

Глибинне навчання в мистецтві. Рефлексивність навчання. Сутність арт-терапії та її місце в сучасному освітньому процесі. Психолого-педагогічні засади використання мистецтва для підтримки емоційного благополуччя, розвитку творчого потенціалу та стресостійкості здобувачів освіти. Основні напрями, техніки та методи арт-терапевтичної діяльності. Створення психологічно комфортного освітнього середовища засобами мистецтва. Практичні прийоми застосування творчих методик для підтримки психоемоційного стану учасників освітнього процесу.

Тема 1.4. Проблемне, проєктне та кооперативне навчання у творчій діяльності здобувачів освіти.

Проблемне навчання: сутність, механізм, освітні інструменти. Проєктне навчання: сутність, переваги, планування навчального проєкту. Спільні й відмінні риси проблемного та проєктного навчання. Кооперативне навчання: методи, умови ефективного перебігу, стратегії кооперації в класі, розподіл ролей під час виконання мистецького завдання. Матриця оцінювання групової діяльності учнів. Самооцінювання, взаємооцінювання та рефлексія результатів співпраці під час створення колективного творчого продукту.

Тема 1.5. Мистецтво як інструмент розвитку критичного мислення, когнітивної гнучкості та візуальної грамотності здобувачів НУШ.

розвиток критичного мислення й когнітивної гнучкості. Візуальна грамотність як ключова компетентність сучасної особистості. Критичне сприйняття та аналіз художніх творів, медіатекстів і візуальної інформації. Методики розвитку критичного мислення на уроках мистецтва. Формування навичок інтерпретації художніх образів і візуальної комунікації. Інтеграція медіаграмотності та мистецької освіти. Практичні прийоми розвитку творчого й аналітичного мислення учнів.

Тема 1.6. Мова кадру (композиція у коміксі): конструювання компетентнісно орієнтованих завдань та практична зорієнтованість навчання.

Компетентнісно орієнтовані завдання як умова реалізації компетентнісного підходу до навчання. Структура та методичні орієнтири для конструювання компетентнісно орієнтованих завдань. Практична зорієнтованість навчання. Комікс як сучасний засіб візуальної комунікації. Основи побудови композиції, ритму, кадрування та сторітелінгу. Практичні методики створення авторських коміксів на уроках мистецтва як форма виконання компетентнісно орієнтованих завдань.

Тема 1.7. Сучасні технології на уроках мистецтва: включення учня в навчальну діяльність як активного суб'єкта.

Включення учня в навчальну діяльність як активного суб'єкта. Інноваційні цифрові технології в мистецькій освіті. Використання мультимедійних засобів, інтерактивних платформ та онлайн-ресурсів. Штучний інтелект як інструмент підтримки творчої діяльності. Практичне застосування сучасних технологій у творчій діяльності.

МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ, ЦИФРОВА ТВОРЧІСТЬ ТА ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У НУШ

Тема 2.1. Роль випадковості у формуванні художнього образу в абстракції.

Абстрактне мистецтво як форма творчого самовираження. Випадковість як художній метод створення композиції. Експериментальні техніки сучасного мистецтва та їх педагогічний потенціал. Розвиток асоціативного, образного та креативного мислення засобами абстракції. Використання нетрадиційних художніх матеріалів і технік. Практичні підходи до організації творчого експериментування учнів.

Тема 2.2. Мейкерспейс та творчі майстерні як середовище для практичної, проєктної та STEAM-орієнтованої діяльності

Концепція мейкерспейсу в сучасній освіті. Організація творчих майстерень як середовища для розвитку практичних навичок і творчої самореалізації. Проєктна діяльність та міжпредметна інтеграція в мистецькій освіті. Використання сучасного обладнання, цифрових технологій і матеріалів. Організація індивідуальної та кооперативної діяльності здобувачів освіти. Формування творчого, дослідницького, практичного та проєктного мислення. Презентація результатів спільної творчої діяльності та рефлексія.

Тема 2.3. Особливості створення цифрових ілюстрацій на уроках образотворчого мистецтва.

Цифрова ілюстрація як сучасний напрям художньої творчості. Основи роботи у графічних редакторах і застосування цифрових інструментів. Принципи композиції, кольору, стилізації та створення авторського образу. Використання цифрової графіки у навчальних і творчих проєктах. Методичні особливості навчання цифровому малюванню в закладах загальної середньої освіти. Формування художньої та цифрової компетентностей учнів.

Тема 2.4. Правила композиції дитячого малюнка та їх роль у формуванні творчого мислення здобувачів Нової української школи.

Особливості дитячої художньої творчості на різних вікових етапах. Закони композиції у дитячому малюнку. Формування просторового, образного та асоціативного мислення. Методика розвитку творчої уяви засобами образотворчої

діяльності. Педагогічні технології підтримки індивідуальної художньої творчості учнів. Використання сучасних методів аналізу дитячих творчих робіт.

Тема 2.5. Інтерактивний методичний кластер: «Композиція, колір, форма: інтерактивні методики навчання образотворчого мистецтва в Новій українській школі».

Сучасні інтерактивні методики навчання композиції, кольорознавства та формотворення. Використання технологій активного навчання в мистецькій освіті. Організація практичної діяльності учнів через творчі вправи, кейси та майстер-класи. Розроблення сучасних дидактичних матеріалів. Формування художньо-проектної компетентності та креативного мислення. Інтеграція інтерактивних методів у зміст мистецької освітньої галузі.

Тема 2.6. Тренінг: «Формування візуальної грамотності та критичного мислення учнів через практичні мистецькі вправи».

Візуальна грамотність як складова ключових компетентностей Нової української школи. Практичні методики розвитку критичного мислення засобами мистецтва. Аналіз, інтерпретація та оцінювання візуальної інформації. Використання творчих вправ для розвитку спостережливості, креативності та художнього аналізу. Формування навичок аргументованого висловлення власної позиції щодо творів мистецтва. Організація інтерактивної мистецької діяльності, спрямованої на розвиток творчої особистості.

Тема 2.7. Методичний подіум: «Інноваційні підходи та інтерактивні практики у мистецькій освіті НУШ».

Сучасні тенденції розвитку мистецької освіти в умовах Нової української школи. Інноваційні педагогічні технології, інтерактивні методи та цифрові інструменти навчання. Обмін професійним досвідом, аналіз ефективних освітніх практик та сучасних методичних рішень. Розроблення авторських моделей проведення уроків мистецтва. Презентація власних методичних напрацювань і творчих проєктів. Професійна рефлексія, оцінювання результатів навчання та планування подальшого професійного розвитку педагога.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Проаналізувати композиційні особливості українських орнаментів та розробити авторську орнаментальну композицію з використанням традиційних і сучасних художніх засобів.
2. Створити навчальний матеріал або творче завдання з використанням цифрових платформ і сервісів (Canva, Genially, Padlet, Google Workspace, LearningApps, Figma тощо) для уроку образотворчого мистецтва.
3. Розробити фрагмент уроку із застосуванням арт-терапевтичних технік, спрямованих на розвиток емоційного благополуччя та творчого потенціалу здобувачів освіти.
4. Розробити комплекс вправ для розвитку критичного мислення та візуальної грамотності засобами аналізу творів мистецтва, реклами або цифрового візуального контенту.
5. Створити авторський комікс або сторіборд із дотриманням законів композиції, ритму та візуальної розповіді.

6. Підготувати навчальний кейс із використанням сучасних цифрових технологій або інструментів штучного інтелекту для проведення уроку образотворчого мистецтва.
7. Виконати творчу композицію в техніці абстрактного мистецтва із застосуванням експериментальних художніх технік та проаналізувати педагогічні можливості їх використання.
8. Розробити модель організації творчої майстерні (MakerSpace) для закладу загальної середньої освіти з урахуванням принципів особистісного та проектного навчання.
9. Створити цифрову ілюстрацію у графічному редакторі (Krita, Procreate, Canva тощо) для використання в освітньому процесі.
10. Розробити методичні рекомендації щодо формування композиційних навичок у процесі виконання дитячого малюнка відповідно до вікових особливостей учнів.
11. Створити інтерактивний дидактичний матеріал з тем «Композиція», «Колір» або «Форма» із застосуванням сучасних цифрових сервісів.
12. Розробити та провести практичний тренінг або серію творчих вправ, спрямованих на розвиток візуальної грамотності, креативності та критичного мислення учнів.
13. Підготувати та презентувати авторський методичний або творчий проєкт із впровадження інноваційних підходів до викладання образотворчого мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво» в умовах Нової української школи.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Нормативно-правове забезпечення мистецької освітньої галузі в умовах Нової української школи.
2. Компетентнісний потенціал освітньої галузі «Мистецтво» та сучасні вимоги до професійної діяльності вчителя образотворчого мистецтва.
3. Особливості використання українського орнаменту в сучасній мистецькій освіті та дизайні.
4. Композиційні закони та принципи формотворення в образотворчому й декоративно-прикладному мистецтві.
5. Сучасні цифрові платформи, сервіси та інструменти для організації творчої діяльності здобувачів освіти.
6. Використання технологій штучного інтелекту в мистецькій освіті: можливості, переваги та етичні аспекти.
7. Арт-терапія як засіб розвитку емоційного інтелекту, творчого потенціалу та психологічної стійкості учнів.
8. Організація особистісного освітнього середовища на уроках образотворчого мистецтва.
9. Формування критичного мислення та візуальної грамотності засобами мистецтва.
10. Комікс як сучасний засіб візуальної комунікації та його педагогічний потенціал.
11. Сучасні цифрові технології створення ілюстрацій та їх використання в освітньому процесі.

12. Особливості розвитку творчого мислення учнів через експериментальні художні техніки та абстрактне мистецтво.
13. Мейкерспейс як сучасний освітній простір для реалізації мистецьких і STEAM-проектів.
14. Методика навчання композиції, кольорознавства та формотворення в закладах загальної середньої освіти.
15. Особливості дитячого малюнка та сучасні підходи до розвитку художніх здібностей здобувачів освіти.
16. Інтерактивні методи, проєктні технології та цифрові ресурси у викладанні образотворчого мистецтва.
17. Формувальне оцінювання результатів навчання учнів мистецької освітньої галузі.
18. Академічна доброчесність, авторське право та культура використання цифрового контенту в професійній діяльності педагога.
19. Професійний розвиток учителя мистецтва: сучасні тенденції, цифрові компетентності та безперервна освіта.
20. Інноваційні практики розвитку творчої особистості здобувачів освіти в умовах Нової української школи.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 груд. 2016 р. № 988-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80> (дата звернення: 10.07.2026).
2. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30 верес. 2020 р. № 898 (зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30 серп. 2022 р. № 972). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF> (дата звернення: 10.07.2026).
3. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серп. 2024 р. № 1225. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf (дата звернення: 10.07.2026).
4. Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025–2030 роки : наказ Міністерства освіти і науки України від 20 серп. 2025 р. № 1163. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-ta-dorozhnoi-karty-realizatsii-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-na-2025-2030-roky> (дата звернення: 10.07.2026).
5. Типова освітня програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти мистецької освітньої галузі. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya>

Основна література

1. Биков В. Ю., Лещенко М. П. Цифрова трансформація освіти і педагогічної науки: сучасні виклики та перспективи. Київ : НАПН України, 2023. 272 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718758/2/19%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8C%2020%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%96%D0%B2%20%D0%86%D0%86%D0%A2%D0%97%D0%9D.pdf> (дата звернення: 10.07.2026).
2. Державний стандарт базової середньої освіти : затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 верес. 2020 р. № 898 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF> (дата звернення: 10.07.2026).
3. Піддубна О. М., Шостачук Т. В., Максимчук А. П. Методика викладання образотворчого мистецтва на засадах міждисциплінарної взаємодії рисунка, живопису, композиції та педагогічного малюнка. Інноваційна педагогіка. 2026. Вип. 92, т. 2. С. 31–35. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/47448/> (дата звернення: 10.07.2026).
4. STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики : метод. посіб. / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко, І. М. Шевченко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 121 с. URL: https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/203/stem-steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki--metodichniy-posibnik_.pdf?2 (дата звернення: 10.07.2026).

Додаткова література

1. Кобинець Я. Підходи Нової української школи, або Шлях до дитячого серця. URL: <https://www.schoolife.org.ua/pidhody-novoyi-ukrayinskoyi-shkoly-abo-shlyah-do-dytyachogo-sertsya/> (дата звернення: 10.07.2026).
2. Колесник Н. Є. Від орнаменту до айдентики: трансформація народних мотивів у сучасному українському дизайні. Український мистецтвознавчий дискурс. 2026. № 1. С. 154–160. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2026.1.17>. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/47237/> (дата звернення: 10.07.2026).
3. Колесник Н. Є. Етнокультурні аспекти декоративно-прикладного мистецтва в освітньому просторі закладів вищої освіти. Український мистецтвознавчий дискурс. 2026. № 2. С. 199–205. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2026.2.22>. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/48115/> (дата звернення: 10.07.2026).
4. Піддубна О. М., Максимчук А. П., Кирилюк Д. М. Роль світлотіні в побудові композиції живопису: пленерний акцент. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2026. № 109. С. 166–170. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/48106/> (дата звернення: 10.07.2026).
5. Піддубна О. М., Максимчук А. П. Сучасні живописні техніки у цифровому середовищі: симбіоз традицій і технологій. Актуальні питання гуманітарних

- наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2026. Вип. 98, т. 2. С. 104–113. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/47968/> (дата звернення: 10.07.2026).
6. Піддубна О. М., Куниця Г. В., Кирилюк Д. М. Реалізація інклюзивного, здоров'язбережувального та комунікативного компонентів у процесі виробничої педагогічної практики майбутніх учителів мистецтва. *Inclusion and Diversity*. 2026. № 7. С. 51–54. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/47901/> (дата звернення: 10.07.2026).
 7. Платформа з профорієнтації та розвитку кар'єри : офіц. інтернет-портал Державної служби зайнятості України. URL: <https://profi.dcz.gov.ua/> (дата звернення: 10.07.2026).
 8. Рекомендації щодо організації програм з надолуження освітніх втрат / Міністерство освіти і науки України, ЮНІСЕФ. Київ, 2023. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2023/07/31/Unicef.Immmediate.actions.frame.proofreading.ua.1-31.07.2023.pdf> (дата звернення: 10.07.2026).
 9. Топузов О., Алексєєва С. Можливості використання штучного інтелекту в освітньому процесі закладів середньої освіти в умовах воєнного стану. *Український педагогічний журнал*. 2024. № 1. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/718> (дата звернення: 10.07.2026).
 10. Формувальне оцінювання: означення, техніки і інструменти : блог : українська версія. URL: <https://formativeasua.blogspot.com/> (дата звернення: 10.07.2026).